

VEČERNI LIST

Posamezna številka 60 vin.

NEODVISEN DNEVNIK

Posamezna številka 60 vin.

Cene po pošti:

za celo leto . K 84.—
za pol leta . K 42.—
za četrt leta . K 21.—
za 1 mesec . K 7.—
Za Ljubljano mesečno 7 B
Za inozemstvo mesečno 12.—
Uredništvo in uprava:
Ropitarjeva ulica št. 6
Uredn. telefon št. 60

Krvav pretep med liberalci in narodnimi socialisti.

Liberalci nešeni z zborovanja.

Snoči so narodni socialisti priredili svoj shod v Unionu. Predsedoval je kandidat Juvan. Na shod je prišlo mnogo socialdemokratov, med njimi g. Anton Kristan. Navzočim komunistom je načeloval g. Marcel Zorja. Liberalcem pa je poveljeval sokolski starosta in poslanec g. dr. Pestotnik.

Ze med govorom g. Deržiča je došlo do burnih prerekanj in ugovorov, posebno od strani liberalcev. Med Brandnerjevim govorom je kričanje tako naraslo, da se je zdelo, da je shod razbit. Liberalci gg. dr. Pestotnik, Seidl iz Šiške in drugi so se približali odru. Prišlo je do dejanskih spopadov. Liberalci Seidl je bil udarjen po glavi s tako silo, da ga je oblila kri. Od-

nesli so ga ven. Nato so narodni socialisti odnesli iz dvorane tudi druge največje liberalne razgrajace.

Med tem je nastopila policija, ki je preprečila nadaljnje spopade.

Narodni socialisti so nato nadaljevali svoj shod. Govorila sta še kandidat Podbevšek in Hiter. Razun medklicev se zborovanje ni več motilo.

Zanimiva so poročila današnjih jutranjih listov o tem shodu. »Jutro« poroča o polomiji narodnih socialistov, »Jugoslavija« pa o navdušeni množici. Resnica je seveda, da so bili snoči liberalci nešeni iz Uniona. To se jim gotovo še ni velikokrat pripetilo.

Boljševiške morije.

4000 mož, žena in otrok ustrelili komunisti v Moskvi v enem mesecu.

Skupina angleških častnikov, ki se je pravkar vrnila iz Rusije, pripoveduje o razmerah v Rusiji žalostne stvari. Meseca septembra je bilo samo v Moskvi ustreljenih 4000 mož, žena in otrok.

Angleži pripovedujejo, da so veliko trpeli vsled pomanjkanja živil in slabih zdravstvenih razmer. Ako se je slabo godilo angleškim častnikom, kako se mora goditi šele ubogemu domačemu delavstvu!

Napačni računi.

Med tistimi, ki nimajo nič, je nekaj razpoloženja za komuniste. Mislijo si v neki umiljivi zagrozenosti: »Naj le pridejo komunisti in pomečejo bogataše in imetnike z njih prestolov; potem bomo vsaj vsi enaki in najsi tudi vsi skupaj nič nimamo.« To je pa seveda napačno mnenje. Tistim, ki vodijo komunistične niti, še malo na misel ne pride, da bi hoteli uvesti enakost v dobrinah in dolžnostih. Oni pač hočejo razlastiti dosedanje močotce, toda ne zato, da bi vse imetje enako razdelili med vse in da bi zlasti pomagali na konja ubogi proletarski pari. Kaj še! Ti možje imajo le eno pred oči: Kako bi se dokopali do oblasti, do bogastva, do razkošja — oni sami! Oni hočejo pognati dosedanje oblasti in imetnike iz dvorov in palač — toda samo zato, da bi se sami naselili vanje! Oni hočejo streti in uničiti tiste, ki danes žive od ljudskih žuljev, toda le zato, da bi sami zasedli njihova mesta in se sami redili od ljudstva. Oni hočejo odpraviti sedanjo oblast in zakone, ki v velik meri služijo v zaščito posedujočih proti neposedujočim, toda samo zato, da se morejo sami povzpeti na krmilo in neojeno zavladati nad vsem življenjem in imetjem. Možem Trockijem zares ni do tega, da bi končno enkrat zavladal proletariatu in da bi oni sami bili samo enaki med enakimi. Oni in samo oni osebno hočejo priti na vrhunec in se navžiti vseh slasti tega življenja — v drugo itak ne verujejo.

Komunistični voditelji — kakor nas uči Rusija — podro vse meje, poteptajo vse zakone in zavladajo divje. Dočim dosedanja oblast samo tlači, pa komunistični samozvanec mori in požiga. Dočim daje zakon tudi proletarcu vsaj nekaj pravic, svobode, komunist teh dveh pojmov sploh ne pozna, on vlada samo z bičem, puško in vesali. In dočim se dosedanj izkoriščevalci ljudstva zadovoljujejo z ljudskimi žulji, s sadovi ljudskega dela, pa komunist živi naravnost od krvi in življenja množic. Pod dosedanjimi izkoriščevalci je ljudstvo kljub vsemu kakorkoli že živelo, pod komunistično strahovlado umira.

Morda si vse to izmišljujemo, da bi koga preplašili? Pri Bogu, da ne! Govorimo le, kar smo vsi doživeli. Kako je bilo

na Ogrskem pod Kunovo diktaturo? Kakor hitro se je ta debeli, ostudni žid polastil vlade in pregnal prejšnje močotnike, se je s svojimi ožjimi tovariši naselil po palačah, kjer so se vdajali vsem slastem in pregreham. Nad ljudstvo je pa spustil trope svojih kreator, ki so davile, morale in požigale. Ni bilo dolgo in ljudstvu in ostalo od revolucije drugega nego lakota in smrt. A nad njim je plaval v izobilju in vihtel svoj strašni bič žid Kun. Na srečo je bilo v madjarskem ljudstvu še toliko odporne sile, da se je takoj izpočetka otrslo strašne komunistične nesreče.

A stokrat in tisočkrat gorje ruskemu ljudstvu, ki te moči ni zmoglo! Velika Rusija leži na tleh, hrope in umira, a za vratom ji ždi ostudna, peklena nakaza: komunistični žid, ki se je zagrizel v njen vrat in pije njeno kri! Ali je ljudstvu, ali je proletariatu v Rusiji danes dobro, ali mu je vsaj boljše, nego mu je bilo preje? Zaboga, kakšno vprašanje, spriči celemu svetu očitega dejstva, da vsa Rusija danes umira in poginja od lakote, vsled kužnih bolezni in pod roko komunističnih rabljev! Vsa velika Rusija danes nima ne pravice ne svobode ne kruha ne mirnega kotička za nobene svojih otrok. Od njene srčne krvi se redi le peščica zločinskih nestvorov, ki je bil Hun Atila v primerj z njimi vendarle — človek.

In te šibe, ki je ni poslal Bog, ampak samo peklo, si žele nekateri tudi pri nas, od nje pričakujejo izboljšanja zase. Napačni računi! Trockiji, Kuni in Sinovjevi tudi v slovenski kamizoli ne mislijo na vas, ubogi proletarci, ampak nase! Njim osebno se hoče diktatorstvo in lažodnega življenja. Da to dosežejo, potrebujejo vas, vaših glasov in morebiti kdaj vaših pesti. Zato se vam laskajo in vas hujskajo. Slep mora biti, kdor tega ne vidi.

Ni mogoče misliti, da si bo dalo slovensko delavstvo od sedanjih volitvah pričevalo tope, nevedne mase s tem, da bi v večjem številu glasovalo za komuniste. V sramoto bo tudi vsak posamezen glas, ki ga bodo dobili med nami. Slovenski delavci, pokažite, da ste prezreli za komunistične poizkuse in volite s krščanskim socializmom!

Volivci!

Somišljeniki SLS v Ljubljani.

V nedeljo dne 28. novembra volite vsi Slovensko Ljudsko Stranko. Omahljivce pripeljite s seboj!

Predno boste volili, pridite v volivno pisarno naše stranke Vašega okraja!

Naše volivne pisarne bodo poslovale v nedeljo 28. novembra 1920:

Volišče Mestni dom: v Alojzije-
višču, Poljanska cesta.

Volišče I. in II. v šentjakobski šoli:
Šentjakobska-Prosveta, Florjan-
ska ulica.

Volišče na deški šoli na Cojzovi cesti:
v hiši g. Mejača, Krakovska ulica 5.

**Volišči v obrtni šoli in v državni real-
ki:** v kleti prvega ljubljanskega
delavskega konzumnega dru-
štva, Kongresni trg 2.

Volišče v prvi državni gimnaziji: V
prodajalni Jugoslovanske bu-
kvarne na Gosposvetski cesti št. 10.

Volišče na sodišču: Hotel Union.

Volišče na državnem učiteljsku: Ro-
kodelski dom.

Volišče na šoli na Ledini: Rokodel-
ski dom.

**Volišče na vojaškem strelišču na Do-
lenjski cesti:** V hiši g. Lovro Kolni-
ka na Dolenjski cesti 17.

Volišče v ubožnici na Japljevi cesti:
V hiši g. Antona Kluna, Mohoriče-
va ulica 13.

Volišče v Sp. Šiški: prostori šiš-
enske »Prosvete«, Reininghaus.

**Tajništvo bo poslovalo v Jugoslo-
vanski tiskarni II. nadstropje od**
1/27. ure zjutraj do 7. ure zvečer.

Volivci SLS v Ljubljani!

Volivno kroglico izpusite v drugo skrinjico! Pazite, da se ne boste zmotili!

Vsi na plan, da bomo tudi v Ljubljani si-
jajno zmagali!

Slovenska Ljudska Stranka.

Dne 28. novembra na volišče za stranko ljudstva!

LIBERALNA KORAJZA.

Liberalci v Hrastniku širijo laži, da so komunisti na nedeljskem shodu v Društvenem domu vlačili predsednika shoda po tleh in ga pretepali, kar je seveda izmišljena liberalna laž.

Naj bi raje liberalci povedali, da si sami ne upajo shoda sklicati in niti ne upajo svojih brošur javno med ljudstvo razširjati. — Tako so n. pr. nedeljski shod v Društvenem domu izrabili v ta namen, da so na skrivnem vtilkali zborovalcem v žepo svojo puhlo brošuro »Tatu že imamo«. Živela liberalna korajza!

KRIŽE PRI TRŽIČU.

Okoličani smo zelo ponosni, ker imamo svojega hvalevrednega kandidata v osebi g. J. Koširja, p. d. Antka iz Gozda. Svoj čas je bil res dober fant, član naših organizacij, potem Sokol, naposled član soc. demokratov. Nato je postal general svoje takozvane kmetske delavske zveze. Res, lep organizator, kar dokazuje njegovo dejstvo in njegovi shodi. V domačem kraju ne upa prirediti shodov, zato, ker ga ljudje preveč dobro poznajo, ker so mu že v okolici vrata večkrat pokazali na Trsteniku in v Goričah. Pa zakaj? Zato, ker je velik prerok in zagovornik krščanskih načel. Dovolite mi samo en slučaj v dokaz: Bilo je pred mesecem, ko je njegov sosed ležal na smrtni postelji in je že težko pričakoval gospoda s sv. popotnico. Tedaj je šel socialdemokrat Košir k njemu in nagovarjal bolnika, da naj se nikar ne da spraviti z Bogom itd. Dejal je: »Kaj bo far govoril, ker vse ni nič res. Duhovniki samo farbajo itd.« Medtem se je ženi in proti

„Uspehi“ laške socialdemokracije.

Kakor poročajo iz Rima, se je komisija za izdelavo zakonskega načrta v obratnih svetih, ki se je bila sestavila ob poravnavi zadnjega velikega kovinarskega gibanja v Italiji — brez uspeha razšla. Zastopniki delavstva in zastopniki industrijev se v raznih točkah niso mogli sporazumeti med seboj, zato so se kratkoma razšli. Sedaj bodo industriji vladi sami predlagali svoj načrt, zastopniki delavskih organizacij so pa svoj načrt že predložili. Ta načrt je zelo pohleven. Zahteva samo kontrolo nad veleobrati, ki naj jo poleg industrijskih zastopnikov izvršujejo zastopniki delavskih strokovnih organizacij. Podjetnikom se pri tem zagotovi, da se bodo vse poslovne tajne varovale; sploh se kapitalistom svoboda ne bo v nobenem oziru omejevala in bo imela nadzorovalna komisija ali obratni svet le pravico, da to ali ono izpremebo v obratu nasvetuje. Načrt se omejuje sploh samo na kovinsko industrijo in omenja le v svoji spremnici na ministrskega predsednika, naj bi se kontrola uvedla tudi v trgovske, bančne in prometne obrate.

Večje skromnosti in krotkosti si že misliti ni mogoče. Giolitti je pač dobro poznal svoje socialiste, komuniste in anarhiste, ko jim je dovolil, da so se igrali »so-vjete« in »socializacijo«. Vedel je, da je bilo vse le vihar v čaši vode. In od teh laških socialistov in komunistov so pričakovali nekateri naši Primorci pomoči!

Izpred sodišča.

Predsednik sodnega dvora trgovcu Gregorju Kranichu: Obsojeni ste radi goljufive krivde na 3 mesece zapora. Ali se pritožite?

Obsojenec: Gospodje, jaz sem nedolžen. Sicer se pa mi tudi že še vidimo. (Gospodje se spogledajo.)

Obsojenec: Gospodje! Če je dr. Žerjav lahko postal poverjenik za pravosodje, zakaj bi ob priliki tudi jaz ne? In tedaj...

Kdor je za pošten družabni red, zoper verižnike in oderuhe, zoper kapitalizem, za pravice delavnih ljudi — bo volil ljudsko stranko!

LAZI O »SAMOSTOJNI«.

Prejeli smo in objavljamo: Čudno se mi zdi, da »Večerni list« piše o »Samostojni« kot o stranki samih krčmarjev in mesarjev. Saj je vendar prav spredaj na n-

listi en kmet in eden je na koncu, ki sicer ne bo izvoljen, pa saj je lahko vesel, da je nekaj dni kandidat; potem imam pa še enega graščaka, enega lesnega trgovca in enega dohtarja, drugi so res krčmarji in mesarji. — Da so »samostojni« tudi drugi, ne le krčmarji in mesarji, priča tudi večerajšnji shod SKS v Škofji Loki, kjer sta govorila med drugim lesni trgovec Demšar in železniški uradnik dr. Kavčič, med najbolj navdušenimi poslušalci pa so bili: učitelj Zahrastnik (Sokol), trgovec z usnjem Potočnik (načelnik Sokola) in trgovec Zihert. Ali so to krčmarji in mesarji? Prosim, da se to vzame na znanje, da se ne dela nikomur krivice. Nehajte tedaj pisati, da so v Samostojni kmetijski stranki le »krčmarji« in povejte, da so v njej tudi lesni trgovci, usnjariji, dohtarji in učitelji. — Resnico ljub.

OBVESTILO.

»Slov. Narod«, ki se že od nekdaj odlikuje po nenavadni bistrornosti, je takoj pogruntal, da fabricira naše karikature poseben konzorcij, ki je pa zelo slabo plačan. Da ustrezemo nekaterim radovednejšim in da ne bo nepotrebnih izjav, konstatiramo, da izdeluje naše karikature celo več konzorcijev: eden je za nože, eden za roke, eden za trebuhe itd. Vsi ti konzorciji skupaj pa tvorijo fabriko, ki je pa veliko bolje plačana, kakor pa nameščenci pri »Slov. Narodu« in se ji bolje godi kot onim uradnikom, za katere »skrbe« liberalni ministri in bankirji.

SOCIALDEMOKRATI IN DEMOKRATI NA VIČU.

V sredo in četrtek sta se vršila na Viču dva shoda. Socialdemokrati s svojim Kristanom in demokrati s Žerjavom so pozikovali svojo srečo. Dr. Žerjav se je posebno odlikoval s tem, da je obljubljal slovenskim fantom, da jim ne bo treba hoditi k vojakom — če bo on kaj ukazal, seveda — ampak se bodo že pri Sokolih tako izurili v orožju, da bodo v slučaju vojne znali dobro meriti. Kako so bili ljudje navdušeni za to kapitalistično vojaško stranko, ni treba omenjati. Kristan pa je v svojem govoru šibal kapitaliste, ni pa šibal milijonov, ki jih imajo voditelji njegove stranke. Dr. Žerjav je na svojem shodu na kapitaliste seveda čisto pozabil. Oba shoda, ki sta se vršila v gostilnah, sta bila klaverna priprava za nedeljski polom protiljudskih strank!

SPOZNAVALEC.

Zakaj je g. Demšar izstopil iz Ljudske stranke? Zlobni jeziki pravijo, da zato, ker v SLS vsled svojih majhnih sposobnosti ni mogel postati kak veljak, kar pa upa doseči med »samostojnimi« pritlikavci. Neki »samostojen« Demšarjev prijatelj pa ga je v četrtek na shodu SKS v Škofji Loki zagovarjal, češ da je izstopil iz SLS, ker je videl, da stranka ni nič vredna. No, o tem, koliko je vredna, se z gospodom »samostojnejšem« ne bom prekal, ker mu ve vsak kmet dosti povedati o tem, koliko je SLS dobrega storila za ljudstvo; gosp. Demšarju bi pa povedal na uho, da je bilo mnenje o njegovi vrednosti že nekaj časa pred njegovim izstopom iz SLS vsaj v njegovem domačem kraju, v Selški dolini, ne baš laskavo; njegovi bivši volivci so se čudili, kako da ga ljudska stranka sploh še trpi v svoji sredi; obetali so, da ga ne volijo nikdar več. Torej, g. Demšar, o vrednostih drugih nikar ne govorite sami in ne dajte govoriti svojim prijateljem, ker ste tu prelahki, posebno, odkar ni več dr. Kreka, ki bi vam pisal govore! — Selčan.

OČE JUGOSLAVIJE

se nam je predstavil 25. t. m. na samostojnem shodu v Škofji Loki. — Kaj dr. Krek ni umrl? — Ta pač, a oče Jugoslavije živi in je dr. Kavčič iz Žirov, po poklicu železniški uradnik. Odkril nam je, da je on namignil dr. Kreku in dr. Korošcu v dunajskem parlamentu (ali je bil ta mož gori?), naj vendar začeta delati v jugoslovanskem smislu in vsled tega onega smo dobili Jugoslavijo. — Česa vsega človek ne izve, če se potika po raznih shodih okrog po deželi! — In ti, nehvaležno slovensko ljudstvo, slaviš rajnega dr. Kreka in dr. Korošca, ki sta bila le orodje v rokah velikega dr. Kavčiča, nje-mu samemu pa ne misliš dati niti poslankega mandata? Nehvaležnost je plačilo sveta!

KDO KANDIDIRA KUKAVICE IN IZDAJALCE.

Samouprava« poroča, da kandidirajo demokrati v Zajčaru med drugim tudi nekega Sveto Mičiča. Ta Mičič je bil zaradi ubega iz vojske obsojen na 8 let ječe. Kasneje je bil vsled amnestije oproščen. Sedaj je proti njemu uvedena preiskava radi zločina po § 85. s. k. z. Tu, demokratski patrioti, vtaknite svoj nos!

DEMOKRATSKI MINISTER ZLORABLJA SVOJO SLUŽBENO OBLAST V AGITACIJSKE SVRHE.

Samouprava« priobčuje odlok notranjega ministra Draškovića, s katerim le-ta ukazuje, da se odpravi poostreitev predpisov o zapiranju javnih lokalov. To uslu-gbo je storil demokratski minister enemu najagilnejših demokratskih agitatorjev —

Todorju Perišću, predsedniku gostilničarske zadruge. Ako na ta način zlorablja svojo oblast sam notranji minister, kaj počno še-le njegovi nameščenci! Potem pa pridejo in govore o »svobodnih« volitvah. Volitve bodo povsodi le toliko svobodne, v kolikor si bo znalo ljudstvo to svobodo s svojo zavednostjo in odločnostjo samo zagotoviti.

»SAMOSTOJNA« KULTURA

se je zopet pokazala na zadnjem shodu SKS v Škofji Loki, kjer so »samostojni« nekega vojneke invalida, ki ni popolnoma soglašal z njihovim mnenjem o vojni krivdi, pretepli do krvi, nekemu drugemu pa raztrgali pelerino. Kakor povsod!

Ne vem, na kak način je prišel govornik na Orle. Dejal je, da so največji razgrajči in pretepači. Seveda: Orli so ubili Sokola v Št. Jerneju, Orli pobijajo »samostojnejše« drugod! — Jabolko ne pade daleč od drevesa; kakor je matere, JDS, ena sama laž, tako je tudi s hčerjo, s »Samostojno«. In stranka laži mora na tla!

Kapitalistične špekulacije.

Zagrebska tovarna za pohištvo Botha in Ehrman je povišala svojo glavnicu od 4 na 6 milijonov kron in najela po mestu ogromne nove prostore. Ob enem so pa delavci dobili vest, da bo tovarna svoj obrat ustavila ali vsaj omejila, ker ji izdelki zastajajo. Čudna so pota kapitalistične špekulacije!

Narodno junaštvo.

O narodnem heroju dr. Josefu Oblaku smo včeraj pisali, kako je svoj heroizem kazal med vojsko. Ni pa ta njegov heroizem nov izza časa vojske, nego že leta 1907 sta ga »Slovenec« in današnji njegov protektor »Slovenski Narod«, prav pošteno izprala, ker v Celovcu kot koncipient ni našel drugačne družbe kot nemške. Hodi je na nemške prireditve, nemške plese in se pridno ogibal slovenskih družb. Stavljen na odgovor, je odgovarjal, da hodi on tja, kjer se bolje zabava!

Šaljivi in zafrkljivi list »Jež« mu je v številki z dne 20. aprila 1907 posvetil sledečo mično pesmico:

ZAGOVORNIKOM NARODNE MLAČNOSTI.

V Ljubljani Slovenec
kipeče krvi;
v Celovcu na plesih
se nemških vrti.

A če ga kdo vpraša,
zakaj tak ravna,
odvrne ošabno:
»zarad hopsasa!«

Slovinci koroški
so narod ubog;
njim mar ni za plese
zbog drugih nadlog!

A jaz pa rad plešem
kot vrl patrijot;
kaj mar meni psovke:
»der windische Trottl!«

In kaj tu slovenske
nadloge mi mar;
dovolj, če v Ljubljani
sem kričal: »Nazdar!«

Tako zagovarja
ostuden svoj čin
v »Slovenskem Narodu«
»Slovenije sin!« —

Kdo more pač biti
ta vrl narodnjak?
Kdo drugi, kot dični
naš doktor Oblak.

Z Oblaka dežuje,
gre toča, sneži.
Oblakom vihravim
zaupati ni.

Kdor pa zagovarja
ta čudni korak,
on sam ni nič boljši,
ko doktor Oblak.

ENTENTA IN GRŠKA.

LDU London, 25. nov. (DunKU) Kakor poročajo »Times«, se diplomatski zunanji urad ne bo protivil povratku kralja Konstantina, ako bo Grška zahtevala, da se kralj povrne, vendar pa bo novi vladi pojasnil, da ne more pričakovati take podpore kakor Venizelos. »Daily Chronicle«, glasilo Lloyd Georgea, piše v uvodniku, da menita angleška kakor tudi francoska vlada, da se ne želi uporabljati neposredno silo ali pritisk, vendar pa da po zvitem reakcionarcu, kakor je kralj Konstantin, vladana Grška ni zmožna za izvedbo v Smirni poverjenega ji mandata.

Politične novice.

D'Annunzievi roparji na Krku. »Nar. Politika« priobčuje podrobni opis o roparskem navalu D'Annunzievih arditov na otok Krk. Glavni cilj njihovega napada je bil škofijski dvorec. Kancelar Polonij in kaplan Pilepić sta na prigovarjanje dobrih ljudi odšla takoj po zasedbi. Dne 15. t. m. ponoči so navalili v škofijo pijani ardit in uničili vse premičnine, perilo, živila itd. pa odnesli. Pisalno mizo škofa dr. Mahniča so preluknjali s strelji, svete kipe razbili in iz kapele uropali dva keliha in vso srebrnino. Škofu Mahničju, pravi dopis, ni treba delati testamenta — ostalo mu ni ničesar. Škoda znaša nad 50.000 italijanskih lir. Ko so se tako znesli nad tako obsovaženim odsotnim škofom, so se spravili nad ostale občine po otoku in izvrševali različna nasilja. Pijani ardit mečejo okoli sebe granate in streljajo. Ljudstvo je obupano in pričakuje pomoči od bratov.

Bavarci nočejo proč od Nemčije. Na kongresu nemških katoliških strokovnih organizacij v Essenu je predsednik bavorskega deželnege zbora najodločneje dementiral vesti o umišljenih stremljenjih Bavarcev, da bi se odtrgali od Nemčije.

Dnevne novice.

Kaj pa to pomeni? V Boh. Srednji vasi je deželna sodnija odvrгла člana volilnega odbora, imenovanega od občinskega odbora, in imenovala drugega; ki ni v občinskem odboru; seveda brez vzroka. Vemo, da se je to skuhalo v liberalni gostilni ob priliki gostije nekega uradnika imenovane sodnije. Ali so tukaj menda temni nameni za dan 28. t. m.? Mi bomo na straži.

K poglavju o denuncijantih. Matija S. iz Huma pri Ormožu je kmalu po izbruhu vojske leta 1914 dejal proti liberalnemu učitelju C...: »Kakšne občutke boš imel, če boš stal pred svojimi brati Srbi, pa boš moral nanje streljati, medtem ko bo na oni strani igrala godba »Naprej zastave Slave?« Ta gostilniški pogovor je oblastem ovdal liberalni učitelj C... in je dal kot nadaljno pričo proti Matiji S... še učitelja K..., češ ta bo vedel potrditi, da mu je S... v resnici tako govoril, povrh tega pa, da je S... žalil tudi pokojnega nadvojvodo Franca Ferdinanda. Učitelja K... je zaslišalo sodišče kot pričo in v resnici je potrdil vse, za kar ga je C... ponudil kot pričo. Matija S... je sedel v preiskovalnem zaporu več kot leto dni, potem pa je bil obsojen na težko ječo 15 mesecev. Zanimivo je, da je v preiskavi Matija S... jasno in odkrito povedal, da je bil pripadnik kršč.-socialne organizacije, medtem ko sta učitelja C... in K... navedla, da sta bila nasprotnega mišljenja.

Obupen položaj poštne aspirantk. Nesrečni izid plebiscita na Koroškem je pahnil marsikaterega drž. nastavljenca začasno iz službe in mogoče tudi trajno. Tudi kr. pošt. in brz. ravnateljstvo je stavilo mlajše ženske (izjemoma moške) aspirantke in pomožne moči na razpoloženje. Večina uprav je sprejela osebo zopet v službo, le poštna uprava se ne zanima za svoje nastavljenke in tako tava sedaj po Ljubljani nebroj poštne aspirantk, ki so brez službe in brez vseh sredstev. Marsikatera med temi je tudi brez staršev ali pa je zelo revnih staršev, katerim je bila hčerka edina opora. Dobijo se pa tudi izjeme. Marsikatera pomožna moč in najmlajša dobro situirana aspirantka, ki ima seveda dobro zaslonbo pri gotovih osebah, opravlja službo, medtem ko se morajo druge starejše brez doma in brez službe preživljati na kakršensibodi način, da se preživijo. Veliko od teh jih sploh ni bilo stavljenih na razpolago, a nekaj jih je, ki so bile že potem zopet nastavljene, zakaj, ve gotovo povedati kr. poštno ravnateljstvo. Dosedaj je sprejemala poštna uprava le toliko moči v prakso, kolikor jih je lahko spravila v 18 mesecih na sistimizirana mesta in tudi nam se ob sprejemu ni javilo, da ostanemo v službi toliko časa, dokler ostane Koroška v naši upravi. Med temi 18 meseci se navedno postopa z aspirantinjami do skrajnosti brezobzirno in ako se katera nerodno na stolu obrne, kar že komu drugemu ne imponira, ni izključeno, da je že takoj drugi dan postavljena na cesto brez vsakega pardona. Imamo tudi svojo organizacijo z geslom: »Vsi za enega, eden za vse,« — a ta menda spi. Po uradih manjka moči, predstojniki uradov se pritožujejo in prosijo moči, kar pa se jim enostavno odreka, češ, če ne morete vsega opraviti, se Vas bo pa slabo kvalificiralo. Če se pa kakemu uradu vendar posreči po velikem trudu in prizadevanju dobiti kako moč, je to gotovo pomožna moč in ne kvalificirana, in tako imata predvsem Ljubljana in Maribor zaposlenih veliko število pomožnih moči, veliko pa jih je še po uradih na deželi, kot v Slovenjgradu, Meži, Sodražici, Dol. Lendavi, Novem mestu i. dr. Vprašamo torej poštno upravo, zakaj ima še vedno uslužbene pomožne moči, ki so brez prakse in izpita v službi, ko čakajo aspirantinje na mesta. Ali one, ki so morale dolgo prakti-

cirati in nadomestovati že v praksi brezplačno kvalificirane moči, niso sedaj zmožne dela, katerega opravlja pomožna moč? Zahtevamo, da se nas v najkrajšem času zopet vpokliče v službo, ki nam pritiče! Prosimo javnega odgovora! — Vse prizadete.

Popravek. Na volivnem shodu, ki so ga sklicali socialisti k Sv. Ani pod Ljubelom, ni govoril, kakor smo pomotoma poročali, učitelj Gorišek, temveč učitelj Cerne iz Tržiča.

Zagrebsko radiopostajo namerava vlada premestiti v Novi Sad.

Prepoved točenja alkohola velja v Zagrebu od sobote, 27. t. m. jutraj ob 8. do ponedeljka 29. t. m. zvečer ob 8.

Ljubljanske novice.

Lj. Odbor »Leonove družbe« ima jutri, soboto 27. t. m. svojo sejo v Jugoslovanski tiskarni, I. nadstropje, ob 4. uri popoldan. Člani se nujno vabijo, da se seje udeležijo. — Predsednik.

lj. »Stari in mladi«, narodno igro, ki je je spisal pesnik Anton Medved, priredi v nedeljo 28. t. m., na dan volitev, Sentpetersko prosvetno društvo v Ljudskem domu ob pol 8. zvečer. Igra ima zdravo jedro, vzeta je iz kmetijskega življenja in se godi blizu Št. Vida za časa znanega Prelesnika, ko je le-ta ponarejval denar in pošiljal z njim kmete po sejnih, da so mu ga zamenjavali. Na ta način je marsikoga spravil na kant. Vmes je vpletena četrtla božja zapoved: Spoštuj očeta... da se ti bo dobro godilo na zemlji!

lj. Slovenski rojak na Češkem. Rudarski nadzornik in inspektor za razpečavanje premoga v Plznu, sin pok. dr. Ludovika in Terezine dr. Jenkove, je imenovan od češko-slovaške republike za rudarskega svetnika.

lj. Veleturist. Ljudski oder bo v priporil v sredo, dne 1. decembra ob pol 8 uri zvečer igro »Veleturist«. To je znana burka v treh dejanjih, ki presega ono »Pribelem konjičku« po svoji komični situaciji in po svojem humorju.

REVNEGA SLUGO JE HOTEL OGOLJUFATI.

LDU Belgrad, 25. nov. (ZNU) Pri kasijskem sodišču je končana kazenska stvar proti Milanu Gjergjeviću, bivšemu častniku in odvetniškemu kandidatu, ki je bil obtožen poneverbe. Prejel je od ameriške misije 100 dolarjev kot odškodnino za revnega slugo, ki ga je povozil avtomobil te misije, pa je od te vsote izročil slugi samo eno tretjino, drugo pa obdržal zase. Obtožen je bil tudi golufije, ker se je izdajal pri ameriški misiji za zastopnika sluga, pri slugi pa za advokata. Sodišče je s 7 glasovi izjavilo, da je kriv, s 7 pa da ni kriv. Predsednik se je pridružil oni polovici, ki je izjavila, da ni kriv. Vsled tega je bil Gjergjević oproščen. Medtem pa je slugi vrnil vsoto 18.500 dinarjev.

ARDITI PLENJO.

LDU Belgrad, 25. nov. (ZNU) »Tribuna« poroča: Ban dr. Luginja je poslal kraljevski vladi brzojavko, ki jo je prejel z otoka Raba in ki se glasi: D'Annunzievi ardit plenijo na Rabu. Popolnoma so blokirali otok, da se ne bi izvedeli njihovi zločini. Narod je obupan zaradi njihovega terorja, s katerim strajajo vse, ki ne bi glasovali za pridruženje z reško regenco. Jemljejo živino in živila, pustošijo gozde, odstavili so vse vaške župane in nastavili svoje pristaše. Naše družine propadajo, ker so brez živil. Ne izgubljajte časa, pomagajte takoj!

ITALIJA PRIZNALA ALBANIJO.

LDU Ženeva, 25. nov. (DunKU) Albanska delegacija v Parizu je poslala zvezi narodov brzojavko, v kateri naglašja, da je Italija že priznala albansko državo, in prosila za sprejem Albanije v zvezo narodov, da albanski narod ne bi bil obsojen, boriti se večno proti zatiranju.

ANGLEŠKA VLADA V CRNIGORI.

LDU Belgrad, 25. nov. (ZNU) Vsled ponovnih interpelacij v angleški poslanski zbornici o stanju v Crnigori, posebno vsled zadnje interpelacije, ki jo je stavil poslanec Mac Cosel, je minister za zunanje stvari izjavil, da je vlada zelo neprijetno iznenadena vsled takih zahtev. Smatra, da sta Srbija in srbski narod zaslužila drugačno postopanje napram njima s strani zaveznikov, Srbi, Hrvati in Slovenci pa smatrajo, da so s svojimi žrtvami dobili popolno pravico do svoje osvoboditve in zedinjenja. Člani angleške zbornice menda ne vedo, da so Črnogorci najmanj toliko Srbi, kakor so Yorkshirci Angleži in da nikomur v kraljevini SHS ne prihaja na um, da bi jih podjarmil. Oni menda še manj vedo, da je razkralj Nikita zadnji tiran v Evropi, ki ga je velika vojna upravičeno spravila s svetovnega pozorišča. Sicer pa bodo imeli prebivalci prejšnje Črnogore priliko, da se popolnoma svobodno izjavijo o svoji usodi pri volitvah dne 28. t. m.

Odgovorni urednik Jože Rutar.
Izdajatelj konzorcij »Večernega lista«.
Tiska »Jugoslovanska tiskarna« v Ljubljani.